

AdRem

Nummer 10

Oktober 2021

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Malum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afdeling, moet er ook nog € 27,00 contributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de verenigingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Secretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 41 NO 10 OKTOBER 2021

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Het werk in de nieuwe kas schiet al aardig op. Veel planten hebben al een plaatsje gevonden en de ELK en diverse reisesjes met vrienden hebben ook al weer een aantal nieuwe aanwinsten opgeleverd. Gelukkig is er nog steeds ruimte genoeg. Ik hoop dan ook om jullie binnenkort uit te nodigen om een kijkje te komen nemen.

Met de regen van de afgelopen dagen heb ik het besluit genomen om de agaves, die nu nog buiten staan, naar binnen te halen om volkomen droog te kunnen overwinteren. Nog steeds werk genoeg, maar geen vervelend werk. Alleen het moet gebeuren.

Zo moet de kas bij ons huis opnieuw ingericht worden want een aantal planten is verhuisd en er zijn ook redelijk wat planten die hard aan een grotere pot toe zijn.

Vandaag met Theo voorbereidingen voor zijn lezing van komende donderdag gemaakt. Zo zijn er foto's gemaakt van ongedierte in de kas waardoor hij een duidelijk beeld kan geven van wat hij aan het behandelen is.

Zelf ben ik aardig geschrokken van het aantal planten in mijn verzameling die aangetast waren door diverse soorten ongedierte. Theo gaat ons vertellen wat het allemaal is en wat het allemaal inhoudt. En natuurlijk wat je er allemaal tegen doen kunt. Reden genoeg om de avond niet aan je voorbij te laten gaan. Trouwens deze avond is mij uit het hart gegrepen daar een van de leden van onze afdeling de avond voor ons gaat verzorgen.

Ellie is inmiddels weer thuis van haar jaarlijks weerkerende vakantie in Spanje. Dit jaar werd zij in een ander hotel ondergebracht omdat haar vertrouwde hotel gesloten was. En dat zonder opgaaf van redenen. Het nieuwe hotel was heel goed bevallen.

Zelf ga ik binnenkort een start maken met het voorbereiden van de reis volgend jaar naar toch maar weer Argentinië. Het land is zo groot dat er altijd wel weer interessante plekje's te vinden zullen zijn.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

MATUCANA HAYNEI

Een aantal jaren geleden won ik deze plant in de verloting van onze afdeling. Op het etiket bij de plant stond dat het *Matucana breviflora* moest zijn. Snel het boek van Rob Bregman over het geslacht *Matucana* gepakt en de naam opgezocht. Hierin werd aangegeven dat het een ongeldige naam was en dat de plant als *Matucana haynei* door het leven moest gaan. Bij lifle op het internet wordt *breviflora* ook als synoniem gegeven en tevens een groot aantal andere namen die in de loop

der tijden aan deze plant gegeven zijn.

Toen de plant in de verzameling kwam was het een wat ingesnoerd, bijna verwaarloosde plant. Op de foto is duidelijk te zien wanneer de plant het wat beter heeft gekregen.

Toch heeft het nog vier jaar geduurd voordat de plant is gaan bloeien. Jammer dat dit nu net in dit najaar gebeurd is want de bloemen kunnen aanmerkelijk mooier zijn. Voor mij is het feit dat de plant is gaan bloeien al zeer verheugend en ik hoop dan ook om volgend jaar meer en mooiere bloemen op de plant te krijgen. Zoals op de onderste foto te zien is, is de plant er qua bedoorning behoorlijk op vooruit gegaan. Mooie grote middendoorns die de plant dit karakteristieke uiterlijk geven. Mijn plant meet momenteel een lengte van 27 cm. Zoeken op het internet levert de volgende verzorgingstips op. Zorg voor een goed gedraineerd substraat. Mijn plant staat alleen maar op bims. Ook ventilatie is zeer belangrijk. Zorg voor een zonne standplaats. In de winter een temperatuur van minimaal 5 °C aanhouden.

Gezonde planten hebben weinig last van ongedierte. Rode spint is makkelijk te voorkomen wanneer 's ochtends even met de nevelspuit gesproeid wordt. En hier geldt evenals bij de andere cactussen; gezonde en goed aan de groei zijnde planten zijn mijnder vatbaar voor ziektes en ongedierte. Hopelijk krijgt mijn plant de grote hoeveelheid knoppen zoals die op sommige foto's op het internet te zien zijn.

H.V.

FOTOGALERIJ

Gymnocactus subterraneus v. zaragosae

Gymnocalycium accurogatum

Gymnocalycium andrea

Gymnocalycium armatum

Gymnocalycium berchtii

Gymnocalycium bicolor

EEN DAGJE ARGENTINIË

26 NOVEMBER LA FALDA - CORDÓBA

Met het ontbijt is het helemaal verkeerd gelopen. De vorige avond hadden we met de eigenaresse van het hotel, die ook een restaurant heeft, afgesproken dat we naar dat restaurant toe zouden lopen om te ontbijten. We hebben wel ontbeten maar in het verkeerde restaurant. Dus moesten we ook betalen.

Toen we de auto aan het inpakken waren kwam de eigenaresse kijken waar we bleven. We konden er gelukkig hartelijk om lachen.

Vandaag is de laatste dag dat we met de auto onderweg zijn want aan alles komt een eind. Ook aan een fijne vakantie. En omdat de afstand tot de luchthaven niet al te lang is besluiten we om bij Cosquin rechtsaf te gaan en dan nog een keer de natuur in te gaan.

De weg wordt onverhard en dan heb je echt het gevoel dat je in de vrije natuur bent. Ook geen verkeer hier, dus heerlijk rustig. In de weilanden zien we regelmatig steenplaten en wanneer je in Mexico geweest bent, weet je dat hier aan de randen cactussen moeten groeien. Kijken of dat in Argentinië ook zo is. En inderdaad wanneer we langs de randen van de steenplaten kijken zien we met grote regelmaat cactussen groeien en bloeien. We zien dan drie soorten *gymnocalycium*, *Notocactus mammulosus*, een schijf, *candicans* en diverse planten die we hier ook wel tegen komen. De mooiste vondst hier is een rood/zwarte pad. In Tanti eten we op een terras aan de straat een pizza. Het is tijd van de siësta en terwijl wij nog eten gaat de baas van het restaurant, na dat hij heeft afgesloten naar huis en laat ons rustig verder eten.

Het wordt nu tijd om naar de luchthaven

te gaan want we willen de auto inleveren en dan nog een hotel zoeken voor onze laatste nacht.

Op weg naar Cordoba worden we aangehouden en er wordt naar een internationaal rijbewijs gevraagd. Geen van ons heeft dat en we mogen niet verder rijden. Gerrit is bewonderenswaardig rustig en na verloop van tijd mogen we verder rijden zonder een bekeuring te hoeven betalen.

Na de wagen te hebben ingeleverd, nemen we een taxi die ons naar het hotel vlak bij de luchthaven brengt. We krijgen een zeer luxe kamer en nemen in het hotel nog het diner.

Nu nog een nachtje slapen en dan gaan we naar huis en kunnen we terugkijken op een fijne vakantie.

H.V.

PUZZEL

1		2	3	4	5		6	7	8		9	10	11	12
		13				14		15		16		17		
18	19		20				21		22		23			
24		25		26				27		28				
29			30			31			32			33		34
	35				36		37				38			
39		40		41		42		43		44		45		
46	47		48				49		50		51		52	
53		54		55				56		57		58		
59			60			61			62			63	64	
	65				66						67			
68		69		70		71				72		73		74
75	76		77		78		79				80		81	
82		83		84		85		86				87		
88						89					90			

HORIZONTAAL

1 stimulerend middel, 6 ogenblik, 9 zijkant van de weg, 13 belastingen, 15 ere, 17 kreet, 18 gereed, 20 meubelstuk, 22 stof, 24 zwemvogel, 26 plaats in Gelderland, 28 tocht, 29 graan, 31 meisjesnaam, 33 groente, 35 kookgerei, 37 godin, 38 titel, 40 jongensnaam, 43 snel, 45 Spaanse koningin, 46 Islamitische staat, 48 vrouwelijke god, 50 bitter vocht, 52 gemeentewerken, 53 loot, 55 toeigenen, 57 Verenigde Staten, 59 afbeelding, 61 dierengeluid, 63 recht stuk van een vaart, 65 zangvogel, 66 geschreeuw, 67 alfabet, 69 dwaas, 71

VERTICAAL

1 monster, 2 rivier in Italië, 3 plaats in Zwitserland, 4 luizeneieren, 5 spelonk, 7 oude lengtemaat, 8 haarkrul, 10 zelfzucht, 11 wijnsoort, 12 miljoen, 14 volk op de Filipijnen, 16 Schots eiland, 19 mislukking, 21 soort kabeljauw, 23 voorzetsel, 25 streep, 27 inwendig orgaan, 30 uniek, 32 rivier in Spanje, 34 indiaan uit Brazilië, 36 gebruik, 39 leeszaal, 41 deel van het hoofd, 42 nooit, 44 condens, 47 mond, 49 overhellen, 51 briefaanhef, 54 deel van de voet, 56 plaats in Kenia, 58 wet, 60 metaal, 62 plaats in de VS, 64 batterij, 68

schreeuwen, 73 bijwoord, 75 voorzetsel, 77 onwetend, 79 dringend, 81 als voren, 82 dierenverblijf, 84 hoogste punt, 86 wielrijder, 88 meisjesnaam, 89 vrouwelijk dier, 90 kussenovertrek

sterke drank, 70 gesteente, 72 niemand, 74 muziekinstrument, 76 via, 78 soort onderwijs, 80 cosmeticaproduct, 83 op dit moment, 85 ondersteek, 87 ambtshalve

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Verbascum blattaria

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

De tijd gaat snel het is alweer tijd om een stukje te schrijven voor AdRem over de mooie Nederlandse flora.

Als eerste een zeer zeldzaam plantje de herfstschroeforchis (*Spiranthus spiralis*) uit de orchideefamilie (*Orchidaceae*). Het plantje met witte kleine bloempjes wordt tot 15 cm hoog. Het plantje doet er acht jaar over om zichtbaar te zijn boven de grond en dan nog drie jaar om te bloeien. De plant verschijnt in augustus boven de grond met een bladrozet en sterft weer af in juli. Er verschijnt in de afgestorven een bloemstengel. In Nederland vind je dit plantje op de Sint Pieterberg, Maas-tricht, Wijlre, Breda, Hatert, Bennebroek, Apeldoorn, Lunteren, Amesfoort, Veenendaal, Goor, Hengelo, Markelo en op Ameland. We vinden ze op vochtige graslanden die matig voedselrijk zijn. Het plantje wordt bestoven door hommels. De naam spirantus komt van het oud Griekse speira (spiraal) en anthos (bloem). De plant heeft wortelknollen in tegenstelling tot de dennenorchtis, waar hij veel op lijkt, die heeft wortelstokken.

De tweede plant van de maand is het mottenkruid (*Verbascum blattaria*) uit de helmkruidfamilie (*Scrophulariaceae*). De plant kan tot 120 cm hoog worden en komt voor op droge. Matig, voedselrijke en kalkrijke grond. De gele bloemen verschijnen van juni tot in augustus. De plant wordt ook aangeplant in siertuinen. De plant is twee jarig, soms een vasteplant. De naam verbascum is een verbastering van barbasicum (gebaard). De plant heeft gebarde meeldraden.

Blattaria is de Latijnse naam voor een kakkerlak.

Als laatste de kruidvlier (*Sambucus ebulus*) uit de muskuskruidfamilie (*Adoxaceae*). Deze vasteplant wordt ook wel in siertuinen aangeplant en in Nederland staat hij op de rode lijst. Hij wordt maximaal 150 cm hoog en geeft zijn witte bloemen, die naar amandelen geuren, in juli en augustus. De vrucht is een zwarte steenvrucht met 3 pitten deze worden door vogels verspreid. De plant komt voor op vochtige, kalkrijke grond langs akkers en bosranden. De bladeren van de plant zijn giftig en de bes is niet

eetbaar. De naam Vlier komt van fladderen van de bladeren in de wind. Sambucus komt van sambux een rode kleurstof naar de kleur van het vruchtsap. Ebulus zijn twee verklaringen voor. Het kan zijn dat het komt van het Spaanse eiland Euboa waar deze planten ook groeien of van het Griekse eu(goed) en boule(raad) dus goed tegen veel ziektes.

Dit was het voor deze maand. Het ga u goed.

Jur

HERFSTASTER

Nu de zomer voorbij is zijn het vooral de herfstasters samen met *Alstroemeria*, *Rudbeckia*, *Veronia*, *Verbena* en *Sedum* die nu nog kleur geven in de diverse borders.

Asters behoren tot de grote groep van *Compositae* of *Asteraceae* en er zijn diverse soorten die in het voorjaar of najaar bloeien, afhankelijk van het soort. Ook de hoogte varieert tussen de 10 tot 170 cm. Ze zijn inheems in grote delen van de wereld.

De aster wordt in groepen ingedeeld.

* *Aster amellus* is inheems in Europa en West Siberië. Ze groeit op stenige kalkhoudende ondergrond in licht struikgewas, op rotsen en bosranden. Hoogte 40-60 cm. Ze bloeit vanaf juli tot in oktober.

Aster divaricatus 'Silver Spray'

* *Aster cordifolius* is inheems in Noord-Amerika. Ze groeit in open bossen, onder kreupelhout en kaalslag. De plant heeft een kruipend wortelstelsel en wordt 200 cm hoog met vrij kale stengels. De onderste bladeren kunnen vroegtijdig afsterven. Ze bloeit in oktober.

* *Aster divaricatus* is inheems in Noord-Amerika. Ze groeit in droge bossen en op kaalslag. Het is een variabel soort en kan verward worden met andere soorten. De plant heeft kruipende wortelstokken. *Aster divaricatus* 'Silver Spray' heb ik lang geleden aangeschaft. Ze paste niet in de border tussen de andere planten en werd daar verwijderd. Vooral onder lage struiken komt ze goed tot haar recht. Ze staat nu ook in de schaduwborder. Door uitzaaien heeft ze zelf deze plek uitgezocht. De plant wordt 60 cm hoog. De witte bloemen verschijnen in september-oktober en komen op donkere plekken mooi uit.

Aster ericoides 'Snowflurry'

* *Aster ericoides* is ook inheems in Noord-Amerika. Ze groeit op droge open grond en onder kreupelhout. De plant wordt 60-80 cm hoog. Het is een stevige plant met smal lijnvormig blad en veel wit of roze getinte bloemhoofdjes. Een lage cultivar voor de rotstuin is *Aster*

Aster ericoides Snowflurry

ericoides 'Snowflurry'. Het is een bodem bedekkende plant die op het eerste oog niet op een aster lijkt. Ze heeft kleine witte sterbloemen en liggende takken met dicht opeen hele kleine heideachtige blaadjes. De hoogte is 10 cm. Bij mij staat ze op een verhoogd bed waar de hangende takken met bloemen mooi tot hun recht komen. De plant houdt van een zonnige standplaats en kan droogte verdragen.

* *Aster lateriflorus* is ook inheems in Noord-Amerika. Ze groeit op droge en op licht vochtige velden, op kaalslag en onder kreupelhout.

Bij mij in de tuin staat *Aster lateriflorus* 'Lady in Black' in twee verschillende borders. In de ene border staat ze in de volle zon, in de andere border staat ze in de schaduw van een taxushaag en het huis. Op beide plaatsen doet ze het prima. De plant wordt 120 cm hoog en heeft stevige takken met donker purperkleurig blad die bezet zijn met dichte bloempluimen die in september-oktober bloeien. De bloemen zijn wit met een roodpaars hartje. Vanwege de licht overhangende takken met bloemen komt deze aster het best tot haar recht als er lage beplanting voor staat. De plant in de schaduw, heeft op de voorgrond grootbladige Hosta's staan die 40 tot 60 cm hoog worden.

Wordt vervolgd.

Trudy

Aster lateriflorus 'Lady in Black'

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Ondanks het niet aanwezig zijn van de Engelsen, dus John Pilbeam, ben ik er toch in geslaagd om nog een aantal boekwerken op de kop te tikken op de ELK.

Een van de boeken was 'Fede planter'. Nu beheers ik de Deense taal niet, maar met Google kun je een heel eind komen. En zo weet ik nu dus dat de titel van dit boek 'Vetplanten' is.

Het boek is geschreven door Bjarne Kempf en Finn Larsen.

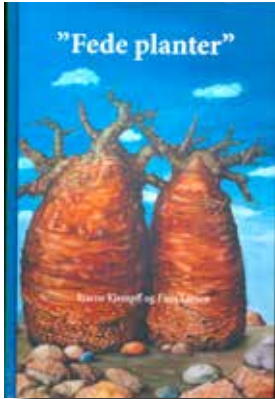
Planternes navne

når du kigger den bog igennem vil du opdage at alle plantenaavne er skrevet på latin

De namen van de planten

als je dat boek doorbladert zul je ontdekken dat alle plantennamen in het Latijn zijn geschreven

Dit was de vertaling van het hoofdstuk dat na het voorwoord en de indeling van het boek wordt gegeven. Het ligt natuurlijk niet in de bedoeling dat ik het hele boek ga vertalen.

Het boek begint met de verschillende geslachten binnen de vetplanten te behandelen. Zowel de grote groepen als de soorten die binnen die geslachten vallen worden op alfabetische volgorde behandeld. Deze behandeling bestaat voor het overgrote gedeelte in het tonen van een afbeelding en zo hier en dan een korte verklarende tekst over de eigenschappen van deze groepen.

Ook de cactussen worden op dezelfde manier behandeld, dus groepen in alfabetische volgorde en dat dan ook weer voor de diverse geslachten binnen die groep. Na de cactussen zijn de afwijkende vormen aan de

beurt, te beginnen met cristaten. Hierop volgt een behandeling van licht warmte en water.

Het substraat is het volgende te behandelen onderwerp, met daarna het verpotten en de vermeerdering. En natuurlijk kon het enten van de planten niet ontbreken. Dit enten wordt aan de hand van duidelijke foto's geïllustreerd met op de tegenoverliggende pagina de duidelijke verklarende tekst van de uit te voeren werkzaamheden om tot een goede ent te komen.

Ziektes en schadelijke insecten zijn de laatste informatie over de planten die in dit boek gegeven worden, met als allerlaatste een literatuurverwijzing.

Vooraf een fotoboek met redelijke tot goede foto's zo af en toe afgewisseld met prachtige tekeningen van Helga Erritzøe.

Het boek gebruikt de laatste wijzigingen in de naamgeving en voor wie de vertaling niet te moeilijk is; een aanrader.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 9 september 2021. We zijn blij dat Gert Ubink vanavond weer bij ons is. Deze keer heeft Gert zelf foto's gemaakt op de kwekerij op Tenerife. Eerst zien we een overzicht in de kassen met grote tafels met zaailingen. Het is geweldig hoe snel en goed dit in dit klimaat groeit, om jaloers op te worden. Je kunt zelfs in november en december zaaien. Na de kas zien we opnames die buiten gemaakt zijn. Hierna drinken we koffie met lekkere taart van Bennie Woerts, die jarig is. Na de pauze met verloting, ook met planten meegebracht door Gert, gaan we weer foto's kijken. Deze zijn meest van vetplanten.

Gert heeft er een prachtig verhaal van gemaakt, we hebben weer genoten.

Henk Viscaal gaat een tijdje voor verlotingsplanten zorgen.

De volgende 3 avonden houden we onze bijeenkomsten in de Huve in Eibergen.

Hopelijk zien we jullie allemaal in oktober,

Annie.

Aster lateriflorus 'Lady in Black'

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 14 oktober 2021 in het dorpshuis de Huve in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Theo Rengelink vertelt over ongediertebestrijding.
3. Rondvraag
4. Sluiting

Op 11 november zal Theo het hebben over wat soorten planten die zijn voorkeur hebben.

Deze avond is ook in de Huve evenals de foto- en praatavond op 9 december.

Met vriendelijke groeten, het bestuur.

**Dorpshuis de Huve,
Grotestraat 52
7151 BD Eibergen.**

Jaarprogramma 2021

14 Januari	Vervalt!
11 Februari	Vervalt!
11 Maart	Vervalt?
8 April	Vervalt?
Mei	Lenteweekend?
13 Mei	Vervalt?
Eind Mei	Reisje?
10 Juni	Tuinbezoek bij Karel Zaunbrecher in Vorden.
8 Juli	Praatavond op het terras van de kruidentuin Neem een plantje mee.
1 Augustus	Vakantie.
9 September	Gert Ubink lezing over Tenerife.
14 Oktober	Theo Rengelink met ongediertebestrijding.
11 November	Theo vertelt over zijn interesses bij de hobby.
9 December	Praat / Spel ? Fotoavond?

OPEN DAG

ZATERDAG 2 APRIL 2022

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	130
Fotogalerij	131
Een dagje Argentinië	132
Puzzel	136
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	138
Steengoed	140
Met een boekje in een hoekje	142
Onder ons gezegd	143
Agenda	144